

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 OCAK 2017

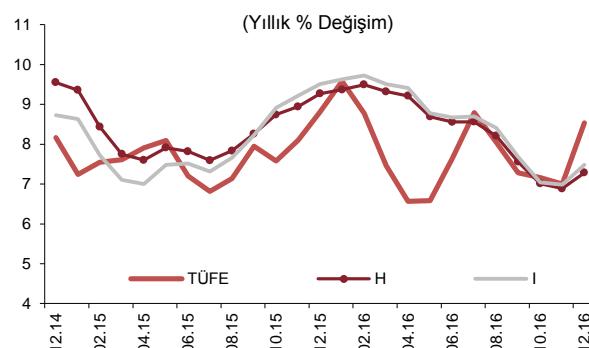
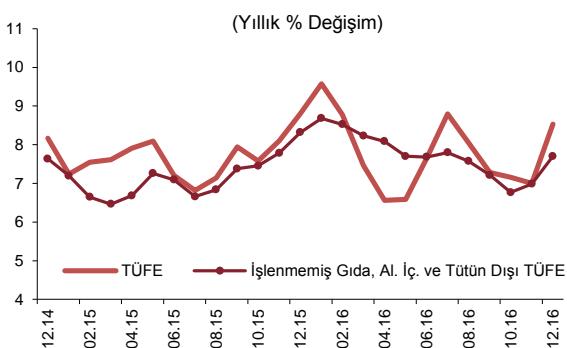
ÖZET...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 1,64 oranında artmış ve yıllık enflasyon 1,53 puan yükselerek yüzde 8,53 olmuştur. Aralık ayı Para Politikası Kurulu Toplantı Özeti'nde ifade edildiği üzere, gıda yıllık enflasyonu işlenmemiş gıda kaynaklı olarak yükselmiştir. Enerji grubu yıllık enflasyonundaki artış döviz kuru ve petrol fiyatlarındaki yükselişe bağlı olarak sürmüştür. Bunun yanında, başta tütün ürünlerine yönelik olmak üzere son dönemde yapılan vergi ayarlamaları da enflasyon üzerinde belirgin bir yukarı yönlü etki yapmıştır. Bu dönemde Türk lirasındaki değer kaybının etkisiyle çekirdek enflasyon göstergelerinin yıllık enflasyonu ve ana eğilimi yükselmiştir.

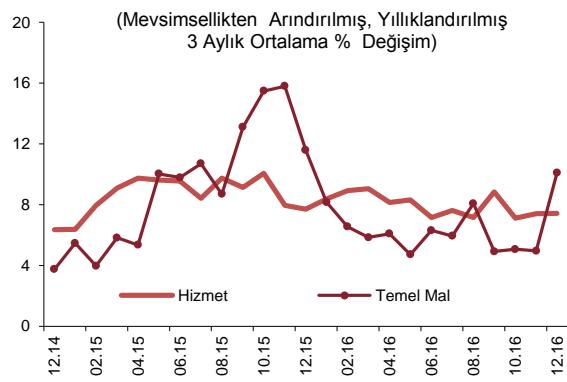
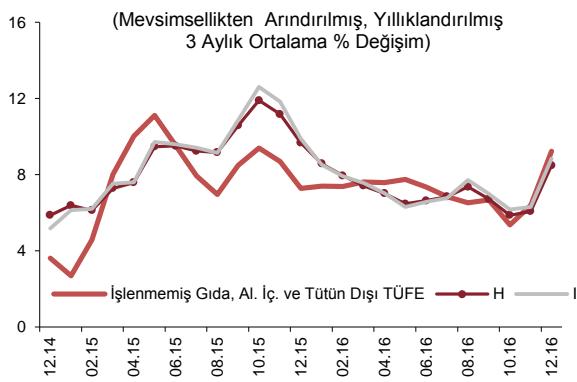
...DEĞERLENDİRMELER...

Aralık ayında tüketici fiyatları yüzde 1,64 oranında artmış ve yıllık tüketici enflasyonu 1,53 puan yükselerek yüzde 8,53 olmuştur. Bu dönemde H ve I endekslerinin yıllık değişim oranları sırası ile 0,4 ve 0,5 puan artarak yüzde 7,29 ve 7,48 olarak gerçekleşmiştir.

Alt grupların yıllık tüketici enflasyonuna katkıları incelendiğinde, bir önceki aya göre gıda, alkollü tütün, enerji ve temel mal gruplarının katkılarının sırasıyla 0,49, 0,44, 0,33 ve 0,22 puan arttığı gözlenmiştir. Bu dönemde hizmet grubunun katkısı ise görece yatay seyretmiştir.

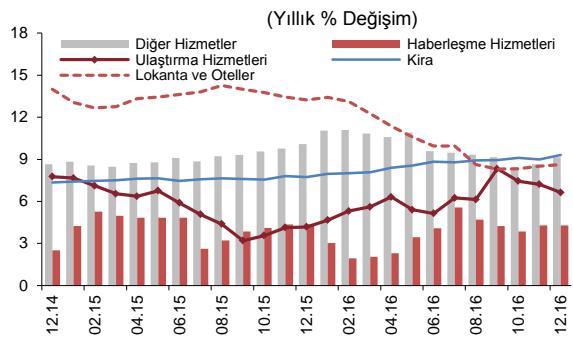
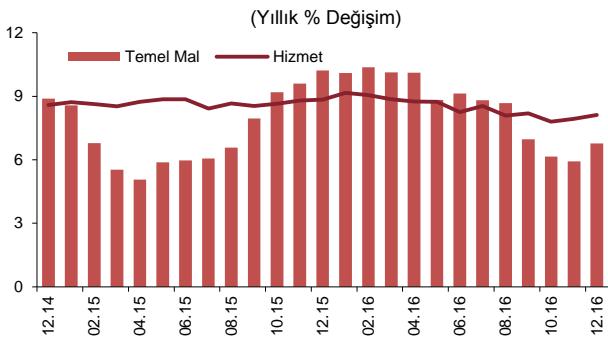
Mevsimsellikten arındırılmış verilerle enflasyonun üç aylık ortalamalara göre ana eğilimi incelendiğinde, çekirdek enflasyon göstergelerinde belirgin bir bozulma gözlenmiştir. Bu gelişmede, Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak temel mal grubu ana eğiliminde gözlenen yükseliş belirleyici olurken hizmet grubu ana eğilimi bu dönemde nispeten yatay seyretmiştir.

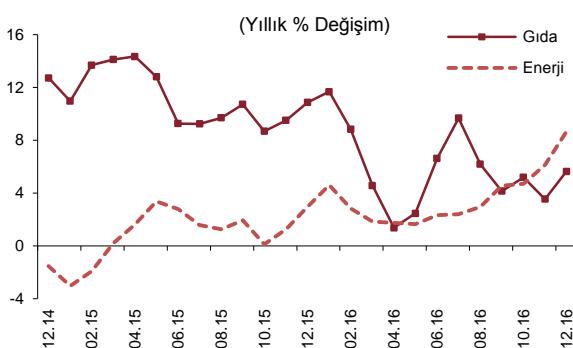
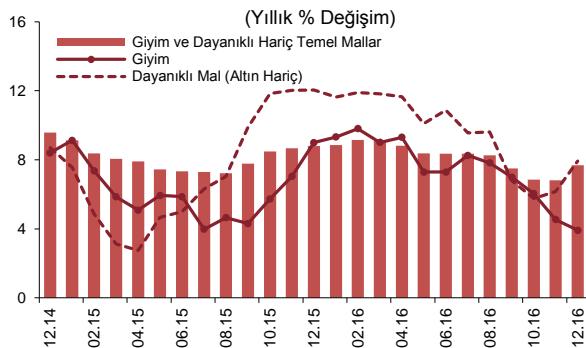
Aralık ayında hizmet fiyatları yüzde 0,38 oranında artmış, grup yıllık enflasyonu 0,17 puan yükselerek yüzde 8,11 olmuştur. Bu dönemde yıllık enflasyon ulaştırma grubunda azalmış, haberleşme grubunda yatay seyretmiş, diğer alt grplarda ise artmıştır. Ulaştırma grubunda fiyatlar şehirlerarası karayolu taşımacılığına bağlı olarak gerilemiştir. Kirada aylık artış tekrar ivmelenirken yıllık enflasyon yüzde 9,30'a yükselmiştir. Lokanta otel grubunda turizm sektöründeki görünümne paralel olarak konaklama fiyatları gerilemeye devam ederken yemek hizmetlerinde fiyat artışları sürmüştür. Diğer hizmetlerdeki yükselişte ise araç bakım-onarım hizmetleri ile aylık bazda yüzde 8,16 oranında artan umreye gidiş ücreti öne çıkmıştır.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 OCAK 2017

Temel mal grubu yıllık enflasyonu Aralık ayında 0,84 puan artarak yüzde 6,77 olmuştur. Bu dönemde yıllık enflasyon giyim grubunda azalırken diğer alt gruplarda artmıştır. Giyim grubunda yıllık enflasyon yurt içi talepteki yavaşlamanın da etkisiyle azalış eğilimini sürdürmüştür. Diğer taraftan, dayanıklı mal grubu fiyatları Türk lirasında gözlenen değer kaybına bağlı olarak aylık bazda yüzde 1,39 oranında yükselmiştir. Dayanıklı mal grubunda başta beyaz eşya (yüzde 3,52) olmak üzere tüm alt gruplarda belirgin fiyat artışları gözlenmiştir. Otomobil fiyatlarındaki yükselişte döviz kuruna ek olarak ÖTV artışının etkileri izlenmiştir. Giyim ve dayanıklı dışı temel mal grubunda da fiyatlar aylık bazda belirgin bir oranda artmıştır. Sonuç olarak Aralık ayı, yurt içi talep koşullarının sınırlayıcı etkisine rağmen Türk lirasındaki değer kayıplarının temel mal fiyatlarında belirgin olarak hissedildiği bir dönem olmuştur.

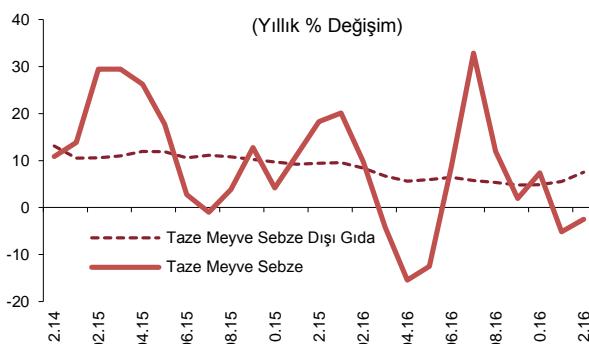
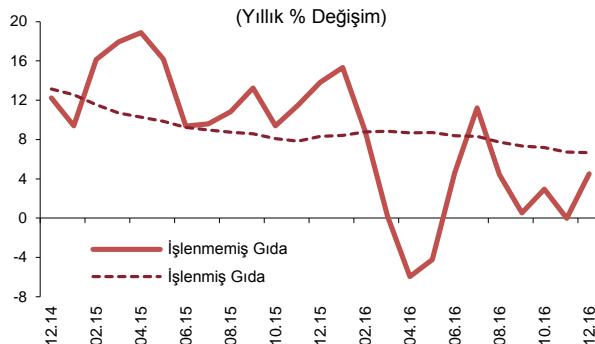

Enerji fiyatları Aralık ayında yüzde 2,15 oranında artmıştır. Petrol fiyatlarındaki belirgin artış ve Türk lirasında gözlenen değer kaybı ile akaryakıt fiyatları bu dönemde yüzde 4,81 oranında yükselmiş ve bu grupta son dört aydaki birikimli fiyat artışı yüzde 18,51'e ulaşmıştır. Benzer şekilde, tüp gaz ve katı yakıt fiyatlarında bir önceki aya kıyasla sırasıyla yüzde 2,17 ve yüzde 3,53 oranlarında artışlar gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, enerji grubu yıllık enflasyonu bu dönemde 2,52 puanlık yükselişle yüzde 8,67 olmuştur.

Gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu Aralık ayında 2,10 puan artarak yüzde 5,65'e yükselmiştir. Mevsimsellikten arındırılmış işlenmemiş gıda fiyatları kayda değer bir oranda yükselerek bu gelişmede belirleyici olmuştur. Bu dönemde özellikle beyaz et, bakliyat, yumurta gibi alt gruplarda güçlü fiyat artış eğilimi devam etmiş ve bu gruplarda yıllık enflasyon sırasıyla yüzde 16,01, 20,31 ve 35,43'e ulaşmıştır. İşlenmiş gıda grubunda ise aylık fiyat artışı (yüzde 0,75) hızlanırken grup yıllık enflasyonu yüzde 6,67 ile yataya yakın seyretmiştir.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 OCAK 2017

Aralık ayında yapılan vergi artışları ile alkollü içecekler ve tütün grubunda fiyatlar yüzde 7,33 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon ise yüzde 31,59 olarak gerçekleşmiştir. Böylece alkol-tütün grubunun yıllık tüketici enflasyonuna katkısı 2016 yılında 1,57 puana ulaşmıştır. Tütün ürünleri fiyatlarındaki artış ay içine yayıldıgından vergi artışının etkisi, daha sınırlı olmakla birlikte, Ocak ayında da gözlenecektir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Aralık 2016	Aralık 2015	Aralık 2016	Aralık 2015
TÜFE	1,64	0,21	8,53	8,81
1. Mallar	2,21	0,20	8,72	8,79
Enerji	2,15	-0,22	8,67	2,96
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	3,29	1,24	5,65	10,87
İşlenmemiş Gıda	6,34	1,73	4,52	13,83
Taze Meyve-Sebze	6,62	3,75	-2,52	18,28
Diğer İşlenmemiş Gıda	6,18	0,58	9,12	11,37
İşlenmiş Gıda	0,75	0,80	6,67	8,33
Ekmek ve Tahıllar	0,56	1,17	8,41	5,96
Diğer İşlenmiş Gıda	0,85	0,60	5,72	9,70
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	1,49	-0,40	10,97	9,61
Temel Mallar	0,32	-0,48	6,77	10,22
Dayanıklı Mallar	1,26	-0,26	9,02	12,12
Dayanıklı Mallar (Altın Hariç)	1,39	-0,27	7,93	12,05
Alkollü İçecekler ve Tütün	7,33	0,00	31,59	5,68
Altın	-0,79	-0,02	28,52	13,52
2. Hizmetler	0,38	0,22	8,11	8,85
Kira	0,74	0,45	9,30	7,73
Lokanta ve Oteller	0,44	0,33	8,62	13,23
Ulaştırma Hizmetleri	-0,51	0,03	6,63	4,17
Haberleşme Hizmetleri	0,00	0,00	4,29	4,36
Diğer Hizmetler ^(*)	0,64	0,19	9,15	10,09
3. Temel Göstergeler				
İşlenmemiş Gıda, Al. İç. ve Tütün Dışı TÜFE	0,68	0,01	7,70	8,32
H	0,41	0,04	7,29	9,27
I	0,35	-0,11	7,48	9,51

Kaynak: TÜİK, TCMB.

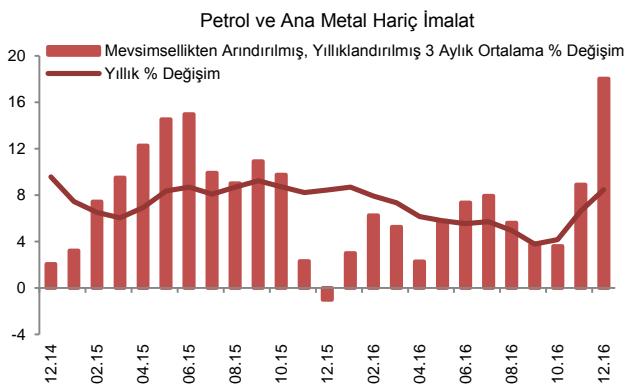
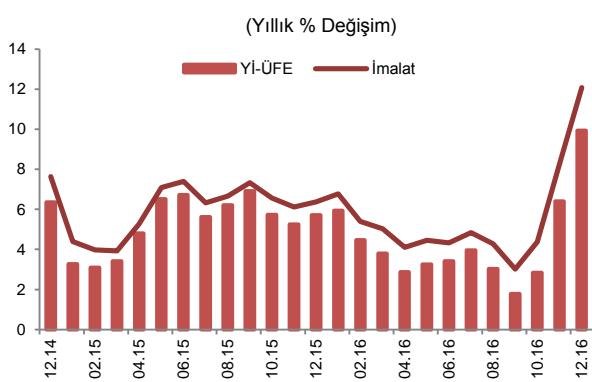
(*) Diğer hizmetler: Kira, lokanta ve oteller, ulaşım ile haberleşme hizmetleri dışında kalan hizmet endeksi.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

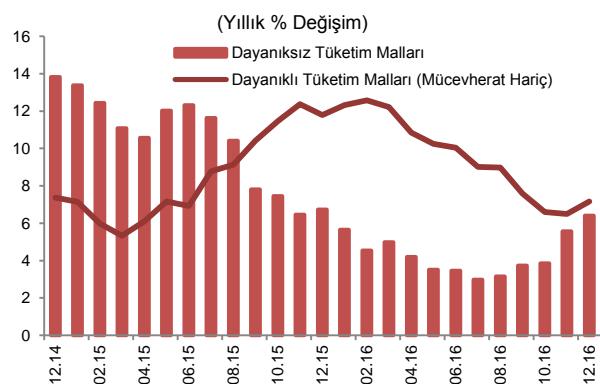
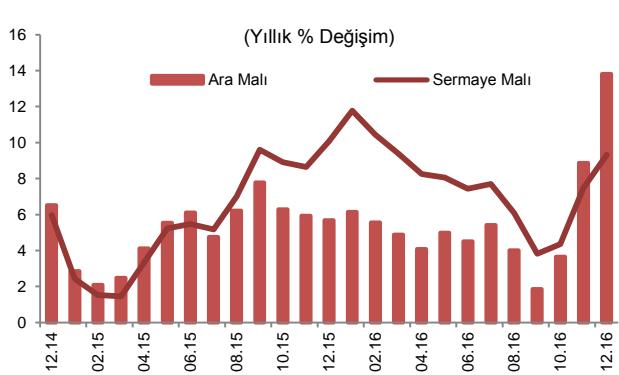
4 OCAK 2017

...Yİ-ÜFE...

Yurt içi üretici fiyatları Aralık ayında yüzde 2,98 oranında artmış, yıllık enflasyon 3,53 puan yükselserek yüzde 9,94 olmuştur. Bu artışta, Türk lirasındaki değer kaybına ek olarak uluslararası petrol fiyatlarındaki yükseliş etkili olmuştur. Yıllık enflasyon imalat sanayisinde yüzde 12,07'ye, petrol ve ana metal hariç imalat sanayisinde ise yüzde 8,46'ya yükselmiştir.

Ana sanayi gruplarına göre incelendiğinde, Aralık ayında fiyatlar tüm alt grupparda artış göstermiştir. Ara malı fiyatlarındaki yükselişte (yüzde 4,05) ana metaller ile metal ürünleri, sermaye malı fiyatlarındaki yükselişte ise metal yapı ürünlerleri ile genel amaçlı makineler, kara taşıtları ve parçaları öne çıkmıştır. Bu dönemde dayaniksız tüketim malları fiyatlarında et ve et ürünleri belirleyici olurken dayanıklı tüketim malı fiyatları ilimli bir seyir izlemiştir. Sonuç olarak, Aralık ayı özellikle Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak tüketici fiyatları üzerinde üretici fiyatları kaynaklı maliyet baskınlarının güçlendiği bir dönem olmuştur.

ARALIK AYI FİYAT GELİŞMELERİ

4 OCAK 2017

...TABLOLAR

Aralık Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)

	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	1,64	8,53	0,21	8,81
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	23,68	3,29	5,65	1,24	10,87
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,98	7,33	31,59	0,00	5,68
Giyim ve Ayakkabı	7,43	-2,55	3,98	-1,98	8,99
Konut	15,93	0,95	6,42	0,43	6,71
Ev Eşyası	8,02	1,28	6,24	0,53	10,95
Sağlık	2,66	0,66	9,73	0,14	7,16
Ulaştırma	14,31	1,97	12,36	-0,57	6,40
Haberleşme	4,42	-0,14	3,18	-0,22	3,56
Eğlence ve Kültür	3,81	1,42	5,93	-0,17	11,56
Eğitim	2,56	0,01	9,47	0,04	6,39
Lokanta ve Oteller	7,47	0,44	8,62	0,33	13,23
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,73	0,60	11,08	0,45	11,00

Kaynak: TÜİK.

Aralık Ayı Yi-ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)

	Ağırlık	2016		2015	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
Yi-ÜFE	100	2,98	9,94	-0,33	5,71
Madencilik	3,50	-0,25	8,01	-1,92	-0,69
İmalat	87,28	3,26	12,07	-0,27	6,38
Petrol Ürünleri Hariç İmalat	84,65	2,73	10,83	0,02	7,28
Petrol ve Ana Metal Ürünleri Hariç İmalat	75,61	1,93	8,46	0,20	8,44
Elektrik, Gaz Üretimi ve Dağıtımı	8,13	1,35	-11,79	-0,52	0,19
Su Temini	1,08	0,54	7,21	1,05	19,95
Ana Sanayi Kollarına Göre Yi-ÜFE					
Ara Mali		4,05	13,83	-0,48	5,69
Dayanıklı Tüketim Malları		0,15	11,75	-0,17	12,48
Dayanıklı Tüketim Malları (Mücevherat Hariç)		0,34	7,17	-0,29	11,78
Dayaniksız Tüketim Malları		1,35	6,41	0,56	6,73
Sermaye Mali		2,11	9,32	0,38	10,08
Enerji		5,06	4,53	-2,22	-2,57

Kaynak: TÜİK.

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.